

Zienswijzenota

Ontwerpnota bodembeheer 2020

Datum: 9 februari

Status: Vastgesteld door college van B&W

De ontwerpnota heeft van 27 november 2020 t/m 8 januari 2021 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn is één zienswijze binnengekomen. Het betreft een zienswijze van een onderneming in duurzaam afvalbeheer.

Hieronder zijn de vragen uit de zienswijze weergegeven. Bij elke vraag of opmerking de reactie in het cursief weergegeven. Daar waar de zienswijze aanleiding geeft tot aanpassing van de nota is dat aangegeven.

Paragraaf 3.4

In paragraaf 3.4 de bodemfunctiekaart, staat in tabel 3 bij nr. f Groen met natuurwaarden dat deze functie is toegekend aan begraafplaatsen, slibdepots en de gesloten stortplaatsen aangewezen als kerngebied groen.

Vraag:

- Is het de bedoeling dat hier gelezen wordt dat de functie f alleen wordt toegekend als de gesloten stortplaats aangewezen is in de functiekaart (bijlage 4) als kerngebied groen?
De functie F geldt voor alle gebieden aangewezen als kerngebied groen inclusief de gesloten stortplaatsen. We zullen dit aanpassen in tabel 3.
- Wat wordt verstaan onder of is volgens de nota de definitie van een gesloten stortplaats?
In deze Nota sluiten we voor wat betreft de duiding van een gesloten stortplaats aan bij de definitie zoals omschreven in de wet Milieubeheer.

Paragraaf 3.6

In paragraaf 3.6 Niet-puinachtig bodemvreemd materiaal: maximaal 1%

Vraag:

- Waarom wordt er hier uitgegaan van gewichtsprocenten?
Voor de paragraaf 3.6 bodemvreemd materiaal sluiten we aan bij de CROW tekst. Daarnaast hebben we de CROW-tekst voorzien van voorbeelden. Ons inziens is de paragraaf daarmee voldoende duidelijk.

In paragraaf 3.6 Percentage bodemvreemd materiaal, spreekt u over puinachtig bodemvreemd materiaal 0 tot 9% afhankelijk van grootte.

Vragen over deze paragraaf:

- Kunt u aangeven wat het verschil is tussen een klinkerkei en een baksteen? En waarom er onderscheid tussen beide wordt gemaakt?
Voor de paragraaf 3.6 bodemvreemd materiaal sluiten we aan bij de CROW-tekst. De CROW spreekt over klinkerkei. Dat hebben we hier overgenomen. De CROW beschrijft hier een gemiddeld formaat van een klinkerkei (dikformaat). We zijn ons bewust van maatafwijkingen.
- In deze paragraaf wordt gesproken over zowel puinachtige brokken met een bepaald volume alsmede puinachtige materiaal in gewichtsprocenten, waarom wordt er gebruik gemaakt van twee verschillende maten? Zou u genoemd onderscheid duidelijker willen formuleren, zodat het werkbaar wordt en is.
Voor de paragraaf 3.6 bodemvreemd materiaal sluiten we aan bij de CROW-tekst. Daarnaast hebben we de CROW-tekst voorzien van voorbeelden. Onzes inziens is de paragraaf daarmee voldoende duidelijk.

Paragraaf 3.6 Asbest

Vragen over deze paragraaf:

- Wat is volgens u de definitie van zichtbare stukjes asbest? Hoe moet de toepasser dit bewijzen? Hoe gaat u dit handhaven/ meten en vastleggen?
Voor definitie van visueel waarneembaar asbest sluiten we in deze Nota aan bij de geleden NEN-protocollen. Bewijslast vindt plaats door de beoordeling uit te voeren conform de beschikbare asbestprotocollen. Toepassingen van grond valt onder de meldingsplicht, conform artikel 42 Besluit bodemkwaliteit. De toezichthoudende taak is gedelegeerd aan de Omgevingsdienst Groningen. De toezichthouders van de Omgevingsdienst kunnen in alle gevallen een toepassing controleren. Controle op het voorkomen van visueel waarneembaar asbest in relatie tot de functie is dan onderdeel van hun locatiebezoek. Bij constatering van een omissie zal de toezichthouder zich wenden tot de toepasser/eigenaar.
- Juist asbestvezels zijn de boosdoeners voor de vele problemen met asbest ondanks dat de norm van 100 mg/kg d.s. gewogen niet wordt overschreden conform tabel 5 LMW's voor de meest voorkomende stoffen in mg/kg d.s. (voor standaardbodem). De huidige formulering suggereert dat de nota asbestvezels onder de norm acceptabel vindt in een speeltuin of wonen met tuin zolang het maar niet wordt gezien. Is dit wat de nota beoogt met deze paragraaf?

Voor asbest sluiten we aan bij de landelijke norm. Met de huidige formulering verwachten we te bereiken dat asbest in de praktijk niet of nauwelijks in een partij voorkomt.

- Asbest komt nauwelijks voor in pure vorm meestal is het in de vorm van asbestcement of asbestdakplaat of een andere toepassing dient hier in de tekst geen rekening mee te worden gehouden. Kan er in de nota niet beter gesproken worden over asbest verdacht materiaal?
We bedoelen hier uiteraard asbest en asbesthoudende materialen. We hebben asbesthoudende materialen aan de alinea toegevoegd.

Opmerking/ mogelijk aanvullingen:

- De norm is 100 mg/kg d.s. gewogen conform Regeling bodemkwaliteit en niet zoals vermeld in de Nota L00 mg/kg.
Dank voor uw opmerkzaamheid. We passen de nota hierop aan.

Hoofdstuk 4 Toepassing van grond en baggerspecie

Opmerking/ mogelijk aanvullingen:

In de Nota bodembeheer Midden- Groningen 2020, paragraaf 4.4 is aangegeven wat te doen als de grond verdacht blijkt tijdens grondverzet. Door deze paragraaf is het duidelijk dat de bodemkwaliteitskaart in dit geval niet van toepassing is. Hieronder is de desbetreffende paragraaf weergegeven:

4.4 Zintuiglijke verontreinigingen

Zintuiglijk verontreinigingen zijn bijvoorbeeld: puin, kolengruis, houtskool, asbest-verdacht materiaal. Maar ook een afwijkende kleur of geur van de grond worden tot zintuiglijke verontreinigingen gerekend. Met deze waarnemingen wordt grond of bagger verdacht van bodemverontreiniging. Omdat het dan om verdachte grond gaat, dient het grondverzet gestaakt te worden, moet alles in het werk gesteld worden om verspreiding tegen te gaan en moet de betreffende grond gescheiden (en eventueel afgedekt) gehouden worden. Verdere toepassing van een dergelijke partij is dus ook niet toegestaan. De bodemkwaliteitskaart is in zo'n situatie geen erkend bewijsmiddel meer. De grond mag zonder verdere milieu hygiënisch onderzoek afgevoerd worden naar een erkend bedrijf (8RL9335). Maar men kan ook kiezen om de milieu hygiënische kwaliteit van de desbetreffende grond te laten bepalen.

Wij stellen voor een soortgelijke paragraaf ter verduidelijking in uw nota op te nemen.

Vraag:

- Wat is uw beweegreden om bovenstaande niet mee te nemen in de Nota?
In deze nota wordt wel degelijk rekening gehouden met bovengenoemde zorgplichtaspecten. Deze zijn opgenomen in bijlage 6 van de nota.

Paragraaf 4.2 Bewijsmiddel bodemkwaliteitskaart

Vragen over deze paragraaf:

- Volgens de nota kent het Besluit de verklaring (water)bodemonderzoek. Kunt u aangeven waar dit in het Besluit bodemkwaliteit staat? En waar dit (water)bodemonderzoek aan moet voldoen?
In deze Nota gebruiken we dezelfde wijze van definiëren als Rijkswaterstaat Bodem+ van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. We hebben inmiddels de link naar de website van bodem+ opgenomen in de Nota.

Opmerking tabel 6:

- Verwijzing toevoegen dat de uitleg / definitie van GRL t/m GR3 wordt gegeven in tabel 4 koppeling functie aan LMW, ter verduidelijking.
Dat is een goede toevoeging. We nemen dit op in de Nota.

Paragraaf 4.5 Herkomst grond en het bodembeheergebied

Mogelijke aanvulling:

In de Nota bodembeheer Midden-Groningen 2020 is een paragraaf opgenomen speciaal voor gereinigde of samengestelde grond/baggerspecie, kan een soortgelijke paragraaf met dezelfde strekking worden toegevoegd aan uw Nota? Hieronder voorgestelde paragraaf als aanvulling uit de nota bodembeheer Midden- Groningen 2020:

6.2 Gereinigde of samengestelde grond

Gereinigde en samengestelde grond nemen een aparte plaats in. Het zijn partijen grond/baggerspecie die in eerste instantie niet in aanmerking kwamen voor hergebruik. De zogenaamde Niet Toepasbare grond. Door bepaalde bewerkingen uit te voeren, wordt een deel van deze grond/baggerspecie alsnog geschikt gemaakt voor hergebruik. Gereinigde grond/baggerspecie en samengestelde grond/baggerspecie dat voldoet aan kwaliteitsklasse Achtergrondwaarde mag worden toegepast als bodem. Gereinigde grond/baggerspecie en samengestelde grond/baggerspecie dat voldoet aan kwaliteitsklassen Wonen of Industrie mag worden toegepast als bodem, mits:

- *de grond/baggerspecie afkomstig is uit de provincies Groningen, Friesland*
- *en/of Drenthe;*
- *alle partijen grond/baggerspecie zijn geanalyseerd op de relevante stoffen, volgend*
- *uit het vooronderzoek NEN 5725 / NEN 5777;*
- *en conform de BRL 9335, SIKB protocol 9335-7, 9335-2 en 9335-4 is samengesteld*
- *door een erkend bedrijf, of;*
- *conform de BRL 7500, protocol 7570 of protocol 7577 is gereinigd en/of ontwaterd*
- *door een erkend bedrijf;*
- *Voor PFAS gelden de normen van het "Tijdelijke handelingskader voor hergebruik PFAS houdende grond" (8 juli 2019).*

Voor overige niet-genormeerde stoffen hanteren wij de wettelijke zorgplicht.

Vraag:

- *Wat is uw beweegreden om bovenstaande niet mee te nemen in de Nota?
We voegen de pagina niet toe. Het strookt niet met onze invulling van gebiedsspecifiek beleid, het onderliggende standstill beginsel op beheersgebied niveau en onze huidige ambities. Dit betekent overigens niet dat hergebruik van gereinigde grond (uitgezonderd thermisch gereinigde grond vanwege de huidige landelijke ban) niet mogelijk is. De gereinigde partij dient echter haar oorsprong te hebben in het door ons gedefinieerde beheersgebied. Ook het toepassen van samengestelde partijen grond - mits conform de wettelijke vereisten tot stand gekomen en voldoet aan ons gebiedsspecifiek beleid - sluiten wij niet uit.*

Bijlage 2 t/m 5 bodemkwaliteitskaarten

Vraag over bijlagen:

- *De tabellen (linker onder hoek) die in kaarten van bijlagen 2,3,4,5 zijn opgenomen zijn niet goed leesbaar. Zou u de leesbaarheid hiervan kunnen verbeteren?
Dank voor uw opmerkingen. We hebben de tabellen aangepast zodat ze beter leesbaar zijn. Wij zullen de kaarten op overheid.nl en onze eigenwebsite ook losbladig bijvoegen op A3-formaat.*

Bijlage 6 Uitgangspunten bodem kwaliteitskaart

Vragen:

- *De voormalige stortplaats Noorderhoogebrug aan de Groningerweg is op de bodemfunctiekaart (bijlage 4) en ambitiekaart (bijlage 5) kleiner qua omvang dan in bijlage 2 en 3. Waarom zit er verschil tussen deze kaarten?
Op bijlage 2 en 3 is de locatie te klein ingetekend. Dank voor uw opmerking. We passen de nota hierop aan.*
- *Niet de gehele voormalige stortplaats Noorderhoogebrug is als industrie (gii) aangegeven in de functiekaart van bijlage 4. Waarom is de locatie niet in zijn geheel als functie gii aangegeven?
De indeling op de functiekaart is in overeenstemming met het vigerende bestemmingsplan.*

Bijlage 6 Betrouwbaarheidseisen

Vraag:

- Onder de tabel staat dat een verificatieonderzoek een indicatief bodemonderzoek naar de kwaliteit van de uitkomende grond en voor de stof asbest asbestonderzoek volgens, in overeenstemming met de geldende norm is. Wat is de definitie van indicatief bodemonderzoek in deze?
Om dit concreet te maken hebben we dit veranderd in onderzoek conform de geldende protocollen.

Overig

Algemene vraag:

- Indien er van een gebied door bodemonderzoek is vastgesteld dat de bovengrond voldoet aan de klasse industrie conform het Besluit bodemkwaliteit wordt dit dan ook aangepast op de bodemkwaliteitskaart?
Bij de actualisatie van de bodemkwaliteitskaart is - zoals voorgeschreven in de regeling bodemkwaliteitskaarten - de herbeoordeling van de indeling in bodemkwaliteitzones een vast onderdeel. Deze toets vindt dus plaats bij de actualisatie van de bodemkwaliteitskaart en niet tussentijds.